

Langusova ulica 4, 1535 Ljubljana

T: 01 478 80 00
F: 01 478 81 39
E: gp.mzi@gov.si
www.mzi.gov.si

Številka: 007-207/2015-46-00921306
Ljubljana, 9. 11. 2015
EVA: 2015-2430-0051
GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE Gp.gs@gov.si
ZADEVA: Uredba o samooskrbi z električno energijo iz obnovljivih virov energije – predlog za obravnavo
1. Predlog sklepov vlade:
Na podlagi 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G in 65/14) in za izvrševanje prvega odstavka 314. člena in prvega odstavka 315. člena Energetskega zakona (Uradni list RS, št. 17/14) je Vlada Republike Slovenije na seji dne sprejela sklep: Vlada Republike Slovenije je izdala Uredbo o samooskrbi z električno energijo iz obnovljivih virov energije in jo objavi v Uradnem listu Republike Slovenije. <p style="text-align: right;">Mag. Darko Krašovec Generalni sekretar Vlade Republike Slovenije</p>
PREJMEJO:
<ul style="list-style-type: none">- Ministrstvo za infrastrukturo, Langusova ulica 4, Ljubljana;- Ministrstvo za finance, Župančičeva 3, Ljubljana;- Ministrstvo za okolje in prostor, Dunajska cesta 47, Ljubljana;- Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo, Kotnikova 5, Ljubljana;- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo, Mestni trg 4, Ljubljana.
2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:
/
3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:
<ul style="list-style-type: none">- Danijel Levičar, generalni direktor Direktorata za energijo- mag. Mojca Vendramin, vodja sektorja, Direktorat za energijo- Andreja Belavič Benedik, sekretarka, Direktorat za energijo
3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:
/

4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:

/

5. Kratek povzetek gradiva:

Direktiva 2009/28/ES Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov, spremembi in poznejši razveljavitvi direktiv 2001/77/ES in 2003/30/ES določa cilje na področju obnovljivih virov energije, ki so za države članice pravno zavezujoči. Slovenija mora do leta 2020 doseči najmanj 25% delež OVE v končni bruto porabi energije.

Obnovljivi viri energije imajo vedno večjo vlogo pri zadovoljevanju potreb človeštva po električni energiji, saj so okolju prijazni, ne obremenjujejo okolja z emisijami prašnih delcev niti s CO₂ in so neomejen vir energije. Energija sonca in vetra je dostopna praktično vsakemu državljanu. Razvoj energetike v svetu in Evropski uniji gre vedno bolj v smer razpršenih virov električne energije, samooskrbe z električno energijo in posledično razvojem pametnih omrežij, kar je podprla tudi Evropska komisija s svojim delovnim dokumentom »Najboljše prakse na področju samooskrbe z obnovljivimi viri energije«, izdanim julija 2015. Do sedaj pasivni mali porabniki bodo postali aktivni udeleženci v svetu energetike, kar pomeni, da se bodo ali samooskrbovali z električno energijo in/ali jo prodajali na tržišču. V angleškem jezikovnem področju se že uporablja nov izraz t. i. **prosumer = producer + consumer**.

Mehanizem samooskrbe s t.i. neto merjenjem električne energije je v različnih izvedbah uveljavljen že v mnogih državah EU (Belgija, Nizozemska, Danska, Italija, Ciper, Grčija, Madžarska, Latvija, Poljska, Švedska), uporabljajo ga skoraj vse zvezne države ZDA in Kanada.

Princip neto merjenja električne energije temelji na menjavi kilovatne ure (kWh) oddane v omrežje za prevzeto kilovatno uro (kWh) v določenem obračunskem obdobju in ne za finančno ovrednotenje ali prodajo te energije. Ta princip omogoča lastniku naprave za samooskrbo, da trenutni višek proizvedene električne energije, ki je ne porabi v stavbi takoj, odda v omrežje (električna energija se porabi na lokalnem nivoju, v sosednjih stavbah) ter jo odvzame iz omrežja, ko naprava ne proizvaja električne energije. Obračunsko obdobje za lastnike naprav za samooskrbo bo koledarsko leto oziroma čas od vstopa/izstopa v/iz bilančne skupine dobavitelja in koncem/začetkom koledarskega leta. Pri obračunu se bo upoštevala razlika med prevzeto in oddano delovno električno energijo, odčitano na istem merilnem mestu ob zaključku obračunskega obdobja. Prav tako bo na to razliko energije obračunana tudi omrežnina. Seveda bo manjko energije na letni ravni potrebno dokupiti, viški pa bodo podarjeni dobavitelju električne energije, ki bo tudi odgovoren za izravnavo odstopanj med prevzeto in oddano električno energijo. Zaradi poenostavitve neto merjenja in lažjega letnega obračuna je določen enotarifni način merjenja električne energije. V primeru optimalno dimenzionirane naprave za samooskrbo bo gospodinjstvo/MPO pokrilo svoje letne potrebe po energiji z lastno proizvedeno električno energijo iz obnovljivih virov energije.

Razlogi za uvedbo tega mehanizma tudi v Sloveniji so:

- Spodbujanje investitorjev za ponovno vlaganje sredstev v naprave za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov, pri čemer ne bo obremenjena obstoječa shema za spodbujanje le-teh;
- Povečanje deleža energije pridobljene iz obnovljivih virov za dosego cilja - 25% delež v končni bruto porabi energije;
- odpiranje novih delovnih mest;
- spodbujanje slovenske industrije in razvoja;
- razbremenjevanje VN omrežja in s tem manjše izgube zaradi prenosa energije po VN vodih, posledično dekarbonizacija omrežja;
- večanje energetske neodvisnosti gospodinjstev in znižanje višine njihovih računov za energijo, potrebno za gospodinjstvo.

Ker bo mehanizem uveden nadzorovano in postopoma, sta za začetek določeni največja letna skupna nazivna moč priključenih naprav na 10 MVA in največja nazivna moč posamezne naprave na 11 kVA. Glede na rezultate ukrepa v prihodnjih letih, obstaja možnost povečanja moči naprav, povečanja letne skupne nazivne moči naprav, omogočanje samooskrbe z neto merjenjem tudi večjim gospodarskim družbam. V primeru bistvenih sprememb robnih pogojev (znižanje cene investicije v napravo za samooskrbo, dvig cene električne energije) pa se lahko zahteve predpisane z uredbo tudi prilagodi tem razmeram na trgu. Vsekakor bo sam mehanizem samooskrbe potrebno nadgraditi tudi s spodbujanjem vključevanja hranilnikov električne energije, ki bodo še povečali delež energije proizvedene in porabljene na samem objektu. Z nadaljnjim razvojem energetskega omrežja pa bodo

hranilniki tudi podpora energetskega sistemu pri uravnavanju potreb po električni energiji (demand energy management).

Na podlagi tretjega odstavka 32. člena Energetskega zakona (EZ-1) bo minister, pristojen za energijo, sprejel tudi Pravilnik o tehničnih zahtevah naprav za samooskrbo z električno energijo iz obnovljivih virov energije, ki bo določal varnostne zahteve za naprave za samooskrbo.

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	DA
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	DA
e)	socialno področje	DA
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none">- nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja- razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna- razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij	NE

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:

(Samo če izberete DA pod točko 6.a.)

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Teškoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za teškoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za teškoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki	Znesek za teškoče leto (t)	Znesek za t + 1		
SKUPAJ				
OBRAZLOŽITEV:				
I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
V zvezi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje):				
<ul style="list-style-type: none"> - prihodkov državnega proračuna in občinskih proračunov, - odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov, - obveznosti za druga javnofinančna sredstva (drugi viri), ki niso načrtovana na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov. 				
II. Finančne posledice za državni proračun				

Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Navedejo se proračunski uporabnik, ki financira projekt oziroma ukrep; projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II.b). Pri uvrstitvi novega projekta oziroma ukrepa v načrt razvojnih programov se navedejo:

- proračunski uporabnik, ki bo financiral novi projekt oziroma ukrep,
- projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in
- proračunske postavke.

Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, s katerih se bo financiral novi projekt oziroma ukrep, je treba izpolniti tudi točko II.b, saj je za novi projekt oziroma ukrep mogoče zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo s proračunskih postavk, s katerih se financirajo že sprejeti oziroma veljavni projekti in ukrepi.

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Navedejo se proračunski uporabniki, sprejeti (veljavni) ukrepi oziroma projekti, ki jih proračunski uporabnik izvaja, in proračunske postavke tega proračunskega uporabnika, ki so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov ter s katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti pri obstoječih projektih oziroma ukrepih ali novih projektih oziroma ukrepih, navedenih v točki II.a.

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Če se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili tako, kot je določeno v točkah II.a in II.b, je povečanje odhodkov in izdatkov proračuna mogoče na podlagi zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (npr. priliv namenskih sredstev EU). Ukrepanje ob zmanjšanju prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance, in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna.

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:

Ukrep omogočanja samooskrbe z električno energijo bo imel za posledico zmanjšanje prihodka trošarine, ki se obračunava na dovedeno električno energijo, katero bodo lastniki naprav za samooskrbo sami proizvedli in takoj porabili za lastne potrebe po energiji. Zaradi tega bo na letni ravni dobavljeno približno 20 % manj električne energije, kar pomeni, da bo ob priklopljeni maksimalni moči naprav 10 MVA/leto obračunane letno za 6.400 € manj trošarine. V letih 2016 do vključno z 2020 (5 let) bo v proračun izplačano za 32.000 € manj sredstev, pri čemer bo Slovenija pridobila s postavljenimi 50 MVA nazivne moči naprav za samooskrbo 52,5 GWh energije iz obnovljivih virov.

8. Predstavitev sodelovanja javnosti:

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:

DA

/

Datum objave: 3. 6. 2015

V razpravo so bili vključeni:

- nevladne organizacije,
- predstavniki zainteresirane javnosti,
- predstavniki strokovne javnosti,
- občine in združenja občin ali pa navedite, da se gradivo ne nanaša nanje.

Mnenja, predlogi in pripombe z navedbo predlagateljev (imen in priimkov fizičnih oseb, ki niso poslovni subjekti, ne navajajte):

Upoštevani so bili:

- v celoti,
- **večinoma**,
- delno,

– niso bili upoštevani.

Bistvena mnenja, predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani, ter razlogi za neupoštevanje:

Poročilo je bilo dano

9. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:	DA
10. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	DA
dr. Peter Gašperšič MINISTER	

Priloga:

- predlog uredbe;
- obrazložitev.

Za izvrševanje prvega odstavka 314. člena in prvega odstavka 315. člena Energetskega zakona (Uradni list RS, št. 17/14) izdaja vlada Republike Slovenije

U R E D B O
o samooskrbi z električno energijo iz obnovljivih virov energije

1. člen
(vsebina)

- (1) S to uredbo se določa ukrep spodbujanja rabe električne energije, pridobljene iz obnovljivih virov energije z napravo za samooskrbo.
- (2) Ta uredba določa pogoje za samooskrbo z električno energijo, pridobljeno iz obnovljivih virov energije, način obračuna, letne omejitve moči naprav za samooskrbo, način poročanja o izvajanju ukrepa in način izračuna proizvedene električne energije z napravami za samooskrbo.

2. člen
(pomen izrazov)

(1) V tej uredbi uporabljeni izrazi imajo naslednji pomen:

- a) **»dobavitelj električne energije«** (v nadaljnjem besedilu: dobavitelj) je pravna ali fizična oseba, ki opravlja dejavnost dobave električne energije, in ni proizvajalec, razen če se proizvajalec uvrsti v bilančno shemo in pridobi status člana bilančne sheme;
- b) **»lastni odjem«** je neto proizvedena električna energija, ki se skupaj z energijo, dovedeno iz omrežja, porabi na kraju samem za druge namene, kakor za lastno rabo proizvodne naprave;
- c) **»lastnik naprave za samooskrbo z električno energijo iz obnovljivih virov energije«** (v nadaljevanju: lastnik naprave) je gospodinjski ali mali poslovni odjemalec, ki je hkrati tudi lastnik merilnega mesta v stavbi, ki se samooskrbuje z električno energijo, in na katere notranjo nizkonapetostno električno inštalacijo je priključena naprava za samooskrbo z električno energijo iz obnovljivih virov energije;
- d) **»merilno mesto«** je mesto, kjer se meri električna energija, in je praviloma na prevzemno-predajnem mestu;
- e) **»naprava za samooskrbo«** je naprava, ki proizvaja električno energijo z izrabo sončne, vetrne ali vodne energije ter je priključena na notranjo nizkonapetostno električno inštalacijo stavbe;
- f) **»obračunsko obdobje«** je koledarsko leto oziroma obdobje od datuma vključitve merilnega mesta v bilančno skupino dobavitelja v tekočem koledarskem letu do konca koledarskega leta ali obdobje od začetka koledarskega leta do izključitve merilnega mesta iz bilančne skupine dobavitelja v tekočem koledarskem letu ali obdobje od datuma vključitve merilnega mesta v bilančno skupino dobavitelja v tekočem koledarskem letu do datuma izključitve merilnega mesta iz bilančne skupine dobavitelja v istem koledarskem letu;
- g) **»pogodba o samooskrbi«** je pogodba med dobaviteljem in lastnikom naprave za samooskrbo, s katero se dogovorita, da se oddana električna energija (kWh) kompenzira s prevzeto električno energijo (kWh) v obračunskem obdobju;

- (2) Ostali izrazi imajo enak pomen, kot so določeni v Energetskem zakonu (Uradni list RS, št. 17/14; v nadaljnjem besedilu: EZ-1) in v sistemskih obratovalnih navodilih, ki so predpisana za distribucijsko omrežje električne energije.

3. člen

(samooskrba z električno energijo iz obnovljivih virov energije)

- (1) Samooskrba z električno energijo iz obnovljivih virov energije (v nadaljnjem besedilu: samooskrba) je proizvodnja električne energije iz obnovljivih virov energije, kot so sonce, veter in voda, za celotno ali delno pokrivanje lastnega odjema električne energije z napravo za samooskrbo.
- (2) Največja nazivna moč naprave za samooskrbo je 11 kVA in ne sme presežati priključne moči iz soglasja za priključitev.
- (3) Naprava za samooskrbo je priključena na notranjo nizkonapetostno električno inštalacijo stavbe.
- (4) Naprava za samooskrbo mora zaradi zagotavljanja varnosti izpolnjevati določbe pravilnika, ki ureja tehnične zahteve za varno in pravilno delovanje naprave za samooskrbo.
- (5) Lastnik naprave za samooskrbo ima z dobaviteljem sklenjeno pogodbo o samooskrbi.
- (6) Naprava za samooskrbo iz prvega odstavka tega člena ne more biti vključena v podporno shemo za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov energije na podlagi 372. člena EZ-1.

4. člen

(način obračuna)

- (1) Lastniku naprave za samooskrbo se pri obračunu električne energije in omrežnine upošteva tista količina električne energije (kWh), ki predstavlja razliko med prevzeto in oddano delovno električno energijo (kWh), odčitano na istem merilnem mestu ob zaključku obračunskega obdobja.
- (2) Če je ob zaključku obračunskega obdobja količina delovne električne energije (kWh), oddane prek merilnega mesta v omrežje, večja od količine prevzete delovne električne energije (kWh), se presežna količina delovne električne energije neodplačno prenese v last dobavitelja.
- (3) Za količino delovne električne energije, prevzeto in oddano preko merilnega mesta, na katerega je priključena naprava, se uporablja enotarifno merjenje električne energije.
- (4) Za izravnavo odstopanj med prevzeto in oddano električno energijo, registrirano na merilnem mestu, kjer se izvaja samooskrba, je odgovoren dobavitelj.

5. člen

(priključitev naprave)

- (1) Pred priključitvijo naprave na notranjo nizkonapetostno električno inštalacijo stavbe je treba pri distribucijskemu operaterju pridobiti soglasje za priključitev v primeru novega merilnega mesta oziroma spremembo soglasja za priključitev v primeru obstoječega merilnega mesta.
- (2) V primeru povečanja nazivne moči naprave, mora lastnik naprave obvestiti distribucijskega operaterja in pridobiti spremembo soglasja za priključitev.

6. člen
(letna omejitev moči)

- (1) Največja skupna nazivna moč naprav po prejetih vlogah za izdajo soglasja oziroma spremembe soglasja za priključitev v koledarskem letu znaša 7 MVA za gospodinjске odjemalce in 3 MVA za male poslovne odjemalce. V kolikor do 1. oktobra koledarskega leta ni izpolnjena največja skupna nazivna moč naprav za posamezno skupino odjemalcev, neporabljen delež moči lahko koristi tudi druga skupina odjemalcev.
- (2) Če je ob vložitvi vloge za izdajo soglasja oziroma spremembe soglasja za priključitev že izpolnjena letna skupna nazivna moč iz prejšnjega odstavka tega člena, se vloga za izdajo soglasja oziroma spremembo soglasja za priključitev zavrže.

7. člen
(poročanje distribucijskega operaterja)

- (1) Distribucijski operater vsake tri mesece pošlje poročilo o stanju priključenih naprav in prejetih vlog za soglasje oziroma spremembo soglasja za priključitev ministrstvu, pristojnemu za energijo. Za priključene naprave morajo biti zajeti najmanj podatki o datumu priklopa naprave, nazivni moči naprave, vrsti energenta, poštni številki lokacije naprave, vrsti odjemalca, strošku investicije v napravo, ki vključuje strošek nakupa naprave, strošek montaže in strošek projektne dokumentacije ter podatek o ceni investicije na enoto moči naprave (€/kVA). V poročilu morajo biti zajeti tudi podatki o številu prejetih vlog za soglasje oziroma spremembo soglasja za priključitev, nazivni moči in vrsti energenta za naprave, ki še niso priključene.
- (2) Do 1. marca tekočega koledarskega leta distribucijski operater pošlje na ministrstvo, pristojno za energijo tudi poročilo, iz katerega bo razvidno število in razlogi zavrnitve vlog za izdajo soglasja oziroma spremembe soglasja za priključitev, ugotovljeni vplivi na stabilnost distribucijskega omrežja in višino omrežnine za preteklo koledarsko leto.
- (3) Distribucijski operater podatke za poročanje pridobi iz prejetih vlog za soglasje oziroma spremembo soglasja za priključitev in vlog za priključitev, h katerim so priloženi verodostojni dokumenti o stroških investicije v napravo.

8. člen
(izračun proizvedene količine električne energije iz naprav)

Operater trga naredi izračun proizvedene količine električne energije priključenih naprav za preteklo koledarsko leto in te podatke do 1. aprila tekočega koledarskega leta posreduje na ministrstvo, pristojno za energijo.

9. člen
(začetek veljavnosti)

Ta uredba začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 007-207/2015
Ljubljana, dne 9. november 2015
EVA 2015-2430-0051

Vlada Republike Slovenije
dr. Miro Cerar
predsednik

OBRAZLOŽITEV

I. UVOD

1. Pravna podlaga

Energetski zakon (EZ-1) (Uradni list RS, št. 17/14) v 314. in 315. členu določa, da mora država spodbujati rabo obnovljivih virov energije z namenom povečanja količine in deleža obnovljivih virov. S povečevanjem deleža energije pridobljene iz obnovljivih virov se zmanjšuje tudi uvozna odvisnost pri oskrbi z energijo, ukrep pa vpliva tudi na učinkovitejšo rabo energije, na varovanje okolja, predvsem pa na zmanjševanje emisij, poveča se ozaveščenost ljudi o trajnostnem razvoju.

Vlada Republike Slovenije bo zakonsko vsebino, ki je določena v 314. in 315. členu Energetskega zakona, podrobneje uredila in razčlenila v predlagani uredbi, s katero se ureja možnost samooskrbe posameznika z električno energijo kot ukrep spodbujanja energetske učinkovitosti in rabe obnovljivih virov energije.

Direktiva 2009/28/ES Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov, spremembi in poznejši razveljavitvi direktiv 2001/77/ES in 2003/30/ES določa, da mora vsaka država članica sprejeti nacionalni akcijski načrt za obnovljive vire energije za obdobje 2010-2020. V teh načrtih je treba določiti letne nacionalne cilje držav članic za deleže energije iz obnovljivih virov, porabljene v prometu, elektroenergetiki ter za ogrevanje in hlajenje v letu 2020 in predvidene ukrepe, s katerimi bodo države članice dosegle predpisan cilj v letu 2020. Direktiva določa cilje na področju obnovljivih virov energije, ki so za države članice pravno zavezujoči.

Slovenija mora do leta 2020 doseči najmanj 25% delež obnovljivih virov energije v končni bruto porabi energije. Predpisani delež bo v skladu z Akcijskim načrtom za obnovljive vire energije dosežen v sektorju električne energije, ko bo v končni porabi električne energije delež električne energije iz obnovljivih virov 39,4 %. Glede na zadnje uradne podatke iz leta 2013, je delež obnovljivih virov energije v končni bruto porabi energije 21,5%, v sektorju električne energije pa 32,8 %.

Od leta 2009 se v Sloveniji izvaja podporna shema za električno energijo iz obnovljivih virov in soproizvodnje z visokim izkoristkom (SPTE), ki zahteva zbiranje precejšnje količine sredstev, količinsko pa ne gre za velik delež električne energije v skupni količini električne energije iz obnovljivih virov. V letu 2013 se je z uveljavitvijo EZ-1 določil tudi nov način dodeljevanja sredstev podporne sheme (373. Člen EZ-1), zaradi pomanjkanja finančnih sredstev za to shemo pa niti leta 2013 niti 2014 ni bilo razpisa za vstop v podporno shemo, kar pomeni tudi, da se ni investiralo v nove naprave za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov. Cilja do leta 2020 ne bo možno doseči, če se ne bodo zgradile velike HE na spodnji Savi, kjer se zadeve trenutno ne razvijajo v pravi smeri, oziroma se ne bo resno pristopilo k iskanju rešitve, kako spodbuditi investitorje k vlaganju v proizvodne naprave električne energije, ki izrabljajo obnovljive vire energije.

Zato je sprejem tega ukrepa zelo pomemben, saj rešuje trenutno problematiko pomanjkanja sredstev za podpore. Samooskrba z neto merjenjem je ukrep, ki:

- ne bo obremenjeval obstoječe podporne sheme za obnovljive vire in SPTE,
- bo zanimiv za vlagatelje in
- se bo s tem zagotovil dodaten delež električne energije iz obnovljivih virov.

Vlada s tem ukrepom omogoča, da se tudi na področju rezidenčnega sektorja začne vlagati v obnovljive vire, kar sicer ne bo moglo v celoti pripomoči k doseganju navedenih ciljev. Vsekakor pa navedeni ukrep ozavešča posameznika in ga spodbuja k vlaganju lastnih sredstev v obnovljive vire, saj si s tem veča svojo energetska neodvisnost in zmanjšuje stroške za nakup potrebne energije za gospodinjstvo. S tem ukrepom se tudi približujemo evropskim smernicam transformacije energetskega omrežja in vse močnejše vloge posameznika pri energetske politiki. Mehanizem samooskrbe se uporablja že v mnogih državah EU, v Sloveniji pa za ukrep obstaja tudi interes javnosti, tako fizičnih oseb kot gospodarstva.

Ukrep samooskrbe z električno energijo je vključen tudi v revizijo Akcijskega načrta za obnovljive vire energije.

2. Rok za izdajo predpisa, ki ga je določil zakon

Ni predpisanega roka.

3. Splošna obrazložitev

Obnovljivi viri energije imajo vedno večjo vlogo pri zadovoljevanju potreb človeštva po električni energiji, saj so okolju prijazni, ne obremenjujejo okolja z emisijami prašnih delcev niti s CO₂ in so neomejen vir energije. Energija sonca in vetra je dostopna praktično vsakemu državljanu. Razvoj energetike v svetu in Evropski uniji gre vedno bolj v smer razpršenih virov električne energije, samooskrbe z električno energijo in posledično razvojem pametnih omrežij, kar je podprla tudi Evropska komisija s svojim delovnim dokumentom »Najboljše prakse na področju samooskrbe z obnovljivimi viri energije«, izdanim julija 2015 (http://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/1_EN_autre_document_travail_service_part1_v6.pdf). Do sedaj pasivni mali porabniki bodo postali aktivni udeleženci v svetu energetike, kar pomeni, da se bodo ali samooskrbovali z električno energijo ali jo proizvajali in prodajali na tržišču. V angleškem jezikovnem področju se že uporablja nov izraz t. i. **prosumer = producer + consumer**.

Mehanizem samooskrbe z neto merjenjem je v različnih variantah uveljavljen že v mnogih državah EU (Belgija, Nizozemska, Danska, Italija, Ciper, Grčija, Madžarska, Latvija, Poljska, Švedska), uporabljajo ga skoraj vse zvezne države ZDA in Kanada.

Za namen uveljavitve ukrepa samooskrbe v slovenski prostor je bila ustanovljena delovna skupina, katero so sestavljali predstavniki vseh ključnih akterjev. Člani delovne skupine so bili predstavniki regulatorja trga električne energije (Agencija za energijo), operaterja trga (Borzen), systemskega distributerja prenosnega omrežja (ELES) in distribucijskega omrežja (SODO), elektrodistribucijskih podjetij (GIZ distribucije), dobaviteljev električne energije (GEN-I, Elektro energija), predstavniki stroke (Fakulteta za elektrotehniko) in gospodarstva (Združenje slovenske fotovoltaične industrije – ZSFV).

Razlogi za uvedbo tega mehanizma tudi v Sloveniji so:

- a. aktivacija zasebnega kapitala v obnovljive vire energije, pri čemer **ne bo obremenjena** obstoječa shema za spodbujanje le-teh: ukrep ne bo črpal sredstev iz obstoječe sheme subvencioniranja obnovljivih virov in SPTE po 372. členu EZ-1, temveč bo vračilo vloženih sredstev v napravo za samooskrbo temeljilo na zmanjšanju stroškov nakupa energentov, ki so potrebni v gospodinjstvu, mali gospodarski družbi;
- b. odpiranje novih delovnih mest: po drastičnem znižanju višine podpor v shemi konec leta 2012, pomanjkanja sredstev za vstop novih proizvodnih naprav v shemo in uvedba novega načina dodeljevanje le-teh skladno z 373. členom EZ-1, je v Sloveniji popolnoma zamrlo vlaganje v obnovljive vire in posledično izguba delovnih mest. V letih od 2009 do 2012 je samo fotovoltaična panoga, ki je prevladovala, ustvarila okoli 2.000 delovnih mest. Celotno področje fotovoltaične industrije obsega dve kategoriji delovnih mest. Neposredna delovna mesta, ki so v celoti vezana na fotovoltaike (proizvodnja fotovoltaičnih modulov, razsmernikov in ostalih sestavnih delov sončnih elektrarn, montaža zemeljskih ali strešnih sončnih elektrarn, razgradnja odsluženih sestavnih delov, kjer so vključeni gradbeni in proizvodni delavci, krovci, električarji, inženirji, administracija) in posredna delovna mesta, ki fotovoltaični industriji zagotavljajo obstoj z dobavo materialov in izvajanjem podpornih storitev.
- c. spodbujanje slovenske industrije in razvoja: v Sloveniji imamo proizvajalce sestavnih delov naprav za samooskrbo, katerim se bo tako povečala možnost za trženje svojih proizvodov na domačem trg. Prav tako imamo tudi potrebno znanje za razvoj ne le naprav za samooskrbo temveč celostnega sistema delovanja elektroenergetskega sistema (hranilniki električne energije, pametna omrežja, itd);
- d. razbremenjevanje VN omrežja in s tem manjše izgube zaradi prenosa energije po VN vodih: proizvodnja in poraba električne energije na istem mestu oziroma na lokalni ravni bo pripomogla k zmanjšanju izgub pri prenosu električne energije iz oddaljenih virov. S tem se bodo sprostile kapacitete, katere bodo distributerji lahko porabili za druge namene. Z zmanjšanjem prenosa električne energije, ki ni pridobljena iz obnovljivih virov, po energetskega omrežju, se posledično tudi vrši dekarbonizacija omrežja;
- e. sledenje evropskim smernicam in razvoju elektroenergetskega omrežja: smernice Evropske komisije glede razvoja elektroenergetskega omrežja so jasne in stremijo k razpršenim virom, proizvodnji električne energije iz obnovljivih virov na lokalni ravni, aktivni udeležbi posameznika v energetiki (prosumer), s čimer si lahko zmanjša račun za električno energijo, sodeluje pri zagotavljanju zanesljivega delovanja energetskega sistema (demand energy management).

Ker bo mehanizem uveden kontrolirano in postopoma, so za začetek postavljene omejitve letne kvote nazivne moči naprav na 10 MVA. Omejena je tudi velikost / nazivna moč same naprave samooskrbo in sicer na 11 kVA, saj naprava take nazivne moči proizvede dovolj električne energije za pokrivanje potrebe gospodinjstev po električni energiji na letni ravni, kar je tudi namen tega ukrepa – samooskrba in ne

ustvarjanje viškov električne energije. Glede na rezultate v prihodnjih letih, obstaja možnost povečanja moči naprav, povečanja letne skupne nazivne moči naprav, možnost samooskrbe tudi za večje gospodarske družbe.

Ob spremembi današnjih robnih pogojev (znižanje cene investicije v napravo za samooskrbo, dvig cene električne energije, drugačen način obračunavanja prispevkov za vzdrževanje omrežja) pa se lahko trenutno predpisane zahteve tudi prilagodi kasnejšim razmeram na trgu. Regulator trga (Agencija za energijo) je v letu 2015 sprejela akt o načinu določanja metodologije za obračunavanje omrežnine, ki velja za triletno obdobje, od začetka 2016 do konca leta 2018. V naslednjem regulatornem obdobju lahko pride tudi do spremembe te metodologije, če se bo na podlagi analiz izkazalo, da je to potrebno zaradi vzdrževanja energetskega omrežja.

Vsekakor bo sam mehanizem samooskrbe potrebno nadgraditi tudi s spodbujanjem vključevanja hranilnikov električne energije, ki bodo še povečali delež lastnega odjema pri samooskrbi, v prihodnosti pa bodo hranilniki tudi podpora energetskega sistema pri uravnavanju potreb po električni energiji (demand energy management).

Analiza trenutnega stanja vračilnih dob za investicije v napravo, ki izkorišča energijo sonca (te bodo najpogostejše priključene) glede na ceno elektrike (električna energija z vsemi prispevki in dajatvami) in stroškom investicije je sledeča:

	Optimum		Realno stanje 2015		Nerealno, ukrep ne bo zaživel
	↓		↓		↓
Nazivna moč naprave (cena investicije na ključ brez DDV)	Neto (energija + omrežnina) + oprostitev OVE-SPTE + enkratna subv 3.200 €	Neto energija + mesečna omr + oprost OVE-SPTE + enkratna subv 3.200 €	Neto (energija + omrežnina)	Neto (energija + omr) + pavšal za uporabo omr (20-30-50 €) + oprost OVE-SPTE	Neto energija + mes omr + oprost OVE-SPTE
4 kW (2,2 €/W)	11,7 let	13,3 leta	19,7 let	18,2 let	20 let
6 kW (1,8 €/kW)	10,9 let	12,4 let	16,1 let	15,5 let	17 let
10 kW (1,6 €/W)	10,6 let	12,2 let	13,6 let	13,5 let	15 let

Pri enostavnih izračunih vračilnih dob (upoštevani so strošek investicije in povračilo tega stroška skozi vrednosti energije, omrežnine in prispevka za OVE-SPTE, ki so bistveni deli obračuna stroška elektrike) ni upoštevan strošek rednega vzdrževanja, strošek morebitnih zamenjav delov naprave, strošek zavarovanja.

Ker je trenutno omogočena samooskrba za naprave nazivne moči do 11 kVA, ki so zaradi svoje majhnosti najdražje, je za povečanje privlačnosti v investicijo in skrajšanje vračilnih dob (kot so razvidne iz zgornje tabele) v Programu plana porabe sredstev za podnebne spremembe v letih 2015 in 2016, ki ga izvaja MOP, za leto 2016 planirano tudi nekaj sredstev, ki bi se dodelile kot enkratna investicijska spodbuda. Sredstva se bodo razdelila ob pogoju, da bo prodajna cena emisijskih kuponov na dražbah presegla 8 € / t CO₂.

V spodnji tabeli so prikazani prihranki, ki jih bo investitor v napravo za samooskrbo imel zaradi samooskrbe z neto merjenjem:

Nazivna moč naprave (cena investicije na ključ brez DDV)	Strošek investicije v € z DDV (9,5% / 22%)	Letni prihranek pri energiji v €	Letni prihranek pri omrežnini v €	Letni prihranek-prispevek za URE v €	Skupaj prihranek v €
4 kW (2,2 €/W)	9.636 / 10.736	281	188	3,3	472,3
6 kW (1,8 €/kW)	11.826 / 13.176	422	282	5	709
10 kW (1,6 €/W)	17.520 / 19.520	738	494	8,7	1.240,7

Za učinkovitost uvedbe tega ukrepa pa bo potrebno še poenostaviti administrativni postopek, ki je sedaj določen z EZ-1 in Uredbo o energetskega infrastrukture, ki predpisuje pogoje za priklop enostavnih naprav za

proizvodnjo električne energije na elektroenergetsko omrežje. Definicija enostavne naprave po Uredbi o energetski infrastrukturi pa po nazivni moči (do 1 MW za naprave ki izkoriščajo energijo sonca, do 50 kW za naprave, ki izkoriščajo energijo vetra) bistveno presega nazivne moči naprav, ki bodo uporabljene za samooskrbo (do 11 kVA = 11 kW). Prav tako bodo naprave za samooskrbo morale omogočati svoj izklop ob vsakem trenutku in ob izklopu zagotavljati prisotnost male napetosti na napravi, kar je skladno z zahtevami za notranje nizkonapetostne električne inštalacije v stavbi. Naprava za samooskrbo bo morala tudi izpolnjevati varnostne zahteve predpisane za proizvode, ki se uporabljajo znotraj določenih napetostnih mej (vsi proizvodi/naprave, ki so uporabljane v gospodinjstvu in so priključeni na omrežno napetost 230 VAC).

Sistemska obratovalna navodila za distribucijsko omrežje, ki so trenutno v pripravi, že predvidevajo poenostavljeno shemo priklopa za samooskrbo, saj zaradi dejstva, da naprava za samooskrbo ne bo vključena v podporno shemo, ne bo potrebe po merjenju proizvedene energije in zato tudi ni potrebe po dodatnem števcu električne energije. Naprava za samooskrbo bo priključena na notranje električno nizkonapetostno omrežje stavbe, zato ne bo potrebe po spreminjanju merilnega mesta. Potrebna bo le zamenjava starejše izvedbe števca, v kolikor ta ne omogoča dvosmernega merjenja električne energije.

Predlagatelj uredbe tudi preučuje možnost oprostitve plačevanja prispevka za obnovljive vire energije za primere, ko se gospodinjstvo oziroma mali poslovni odjemalec v celoti samooskrbuje z električno energijo.

4. Predstavitev presoje posledic na posamezna področja

Samooskrba z električno energijo iz OVE, bo imela naslednje pozitivne posledice:

- v primeru letno inštaliranih vseh predvidenih 10 MVA moči država do leta 2020 zmanjšala izpuste za 27.800 t CO₂ ter dodala k trenutni moči obnovljivih virov energije še 50 MVA oziroma pridobila 52,5 GWh energije iz OVE, brez kakršnega koli obremenjevanja sheme za podpore;
- posameznikom, večinoma gospodinjstvom, ki bodo investirali v napravo in s tem pripomogli k trajnostnejšemu razvoju države, se bo znižal račun za električno energijo;
- pravne osebe oziroma samostojni podjetniki posamezniki bodo zaradi lastne proizvedene električne energije bolj konkurenčni, saj bodo imeli nižje stroške poslovanja (zmanjšanje višine računa za električno energijo), njihova proizvodnja in izdelki pa bodo okoljsko sprejemljivejši, saj bo za njihovo izdelavo uporabljena energija iz obnovljivih virov;
- gospodarska panoga proizvajalcev sestavnih delov za naprave za samooskrbo in monterjev naprav bo ponovno oživila, odprla se bodo nova delovna mesta;
- zmanjšanje odvisnosti države od uvoza električne energije;
- zaradi manjših pretokov energije od oddaljenega vira do porabnika se zmanjšujejo izgube pri prenosu energije, ki niso zanemarljive (nekaj procentov).
- znesek, ki bi bil potreben za izgradnjo 10 MVA moči elektrarn s pomočjo podporne sheme, bi bil neprimerno večji, kot bo izguba pri omrežnini. Če bi shema podpor danes delovala, bi bila obratovalna podpora približno 0,09 €/kWh. Torej bi za postavitev 10 MVA sončnih elektrarn, ki bi proizvedle približno 10,5 GWh energije, potrebovali 945.000 EUR/leto, ter zavezo plačevanja te subvencije za 15 let!). Zato je ta ukrep bistveno manj obremenjujoč za državni proračun, hkrati pa pozitivno vpliva na ozaveščenost posameznika in spodbuja k vlaganju v obnovljive vire energije. Seveda to ne pomeni, da bi lahko podporno shemo nadomestili s tem ukrepom, saj gre tu za dva popolnoma različna velikostna razreda elektrarn in različne namene;
- država se tem ukrepom pridružuje ostalim državam članicam EU, ki spodbujajo samooskrbo z električno energijo iz OVE in sledi usmeritvam evropske energetske politike.

Zaradi samooskrbe in posledično tudi manj prodane električne energije pa bo:

- prihodek sistemskega in distribucijskega operaterja nižji za del omrežnine, ki se obračuna na energijo, saj jo bodo lastniki naprav za samooskrbo sami proizvedli in tudi porabili. To v primeru inštalacije 10 MVA / leto moči znaša približno 400.000 EUR, kar je 0,1 % vsote celotne pobrane omrežnine! Izguba te omrežnine je bistveno manjša od izgub, ki nastanejo zaradi prenosa energije po daljnovodih.

Agencija za energijo je bila prisotna pri pripravi uredbe in tako seznanjena z vsebino. Ne glede na to, je avgusta 2015 sprejela nov Akt o metodologiji za določitev regulativnega okvira in metodologiji za obračunavanje omrežnine za elektrooperaterje (Uradni list RS, št. 66/15), kjer za novo regulativno obdobje od 1. 1. 2016 do 31. 12. 2018 ni predvidela nove vrste odjemalca. Agencija lahko spremeni regulativni okvir zaradi spremembe v obsegu uporabe sistema, če so nastale letne spremembe količinske porabe električne energije glede na načrtovano porabo v obsegu, ki ima za posledico več kot 10-odstotno spremembo načrtovane omrežnine za prenosni sistem ali omrežnine za distribucijski sistem posameznega leta

regulativnega obdobja. Glede na dejstvo, da znaša izguba omrežnine zaradi predvidene samooskrbe 0,1% celotne vsote pobrane omrežnine (za leto 2014), in da se zaradi vedno večjih potreb po električni energiji (elektrifikacija prometa, vedno večje število različnih in novih naprav, ki za svoje delovanje potrebujejo električno energijo, spodbujanje vgradnje toplotnih črpalk in s tem nadomeščanje fosilnih goriv z obnovljivimi viri, ponovna rast gospodarstva) predvideva povečanje končne rabe električne energije do leta 2030 (vir: Dolgoročne energetske bilance Slovenije do leta 2030 in strokovne podlage za določanje nacionalnih energetskih ciljev, MzI, marec 2014), vsaj za naslednjih 10 let ni potrebe po obremenjevanju drugih uporabnikov z zviševanjem omrežnine.

5. Izjava o skladnosti predloga predpisa s pravnimi akti EU in korelacijska tabela

Pri predmetnem predpisu ne gre za prenos direktive, zato izjava o skladnosti in korelacijska tabela nista priloženi.

II. VSEBINSKA OBRAZLOŽITEV PREDLAGANIH REŠITEV

Predlagana uredba uvaja v slovenski pravni red samooskrbo z električno energijo iz obnovljivih virov energije, ki sledi smernicam energetske politike EU. V državah EU in tudi v ZDA, Kanadi, Avstraliji, kjer je ta princip uveljavljen že vrsto let, se je uveljavil tudi nov naziv takega odjemalca in sicer ga imenujejo »prosumer«. Kar pomeni, da je do sedaj pasivni odjemalec električne energije postal aktivni udeleženec energetskega sistema, saj proizvaja električno energijo za lastne potrebe, odvisno od mehanizma v posameznih državah, pa lahko viške ali prodaja ali pa kompenzira z energijo, ko je sam ne proizvaja.

Trenutno bo ta ukrep veljal za izkoriščanje sončne, vetrne in vodne energije. Glede na dejstvo, da je postavitve naprave, ki izrablja sončno energijo, najlažje postaviti in priključiti na notranjo nizkonapetostno električno inštalacijo stavbe (za vetrnice se že lahko pojavi problem umeščanja v prostor, prav tako terja postavitve male hidro elektrarne daljše upravne postopke), predvidevamo, da bo večina priključenih naprav izkoriščala sončno energijo, nameščene pa bodo na strehe obstoječih stavb.

Za začetek je predvideno, da se bodo samooskrbovali gospodinjiski in mali poslovni odjemalci, katerim je tudi prilagojena trenutno določena največja nazivna moč naprave in znaša 11 kVA. Vsekakor mora biti velikost (nazivna moč) naprave za samooskrbo tako dimenzionirana, da bo delno ali v celoti pokrivala potrebe v posamezni stavbi po električni energiji na letni ravni. Da se bo energija dejansko porabljala za potrebe samooskrbe, bo lastnik naprave moral biti tudi lastnik merilnega mesta v stavbi, na katero notranjo nizkonapetostno električno inštalacijo je priključena naprava za samooskrbo.

S predlagano uredbo se uvaja tudi t.i. neto merjenje električne energije. Princip neto merjenja temelji na menjavi kilovatne ure (kWh) za kilovatno uro (kWh) v določenem obračunskem obdobju in ne za finančno ovrednotenje ali prodajo te energije. Ta princip omogoča lastniku naprave za samooskrbo, da trenutni višek proizvedene električne energije, ki je ne uporabi v stavbi takoj, odda v omrežje (električna energija se porabi na lokalnem nivoju, v sosednjih stavbah) ter jo odvzame iz omrežja, ko naprava ne proizvaja električne energije. Obračunsko obdobje za lastnike naprav za samooskrbo bo koledarsko leto oziroma čas od vstopa/izstopa v/iz bilančne skupine dobavitelja in koncem/začetkom koledarskega leta. Pri obračunu pa se bo upoštevala razlika med prevzeto in oddano delovno električno energijo, odčitano na istem merilnem mestu ob zaključku obračunskega obdobja. Prav tako bo na to razliko energije obračunana tudi omrežnina. Seveda bo manjko energije na letni ravni potrebno dokupiti, viški pa bodo podarjeni dobavitelju električne energije, ki bo tudi odgovoren za izravnavo odstopanj med prevzeto in oddano električno energijo. Zaradi poenostavitve neto merjenja in lažjega letnega obračuna je tudi določen enotarifni način merjenja električne energije.

Ostali prispevki, ki se obračunavajo na energijo oziroma na priključno moč, se obračunavajo tako, kot je določeno v posameznih zakonskih in podzakonskih aktih:

- prispevek za energetska učinkovitost je določen v 10. členu Uredbe o zagotavljanju prihrankov energije (Uradni list RS, št. 96/14) in se obračunava na prodajno enoto, kar pomeni na neto obračunano električno delovno energijo, saj bo samo ta energija prodana;
- prispevek za delovanje operaterja trga (Borzen) je določen v 98. členu Energetskega zakona (EZ-1) in se obračunava na prevzeto delovno energijo. Obračunana bo manjša vsota prispevka, saj se bo okoli 20 % energije porabilo v stavbi, brez da bi šla v omrežje;
- prispevek za Agencijo za energijo ne bo več obračunan na računih za električno energijo, financirata jo distribucijski in sistemski operater;
- trošarina se obračunava skladno z Zakonom o trošarini (Uradni list RS, št. 97/10 – uradno prečiščeno

besedilo, 48/12, 109/12 in 32/14), v skladu s katerim nastane obveznost za obračun trošarine takrat, ko je električna energija odvzeta iz električnega omrežja in dobavljena s strani dobavitelja končnemu odjemalcu na priključno mesto. Za dobavo električne energije, za katero dobavitelj končnemu odjemalcu izdaja zaporedne obračune, se šteje, da so opravljene v trenutku, ko poteče obdobje, na katerega se taki obračuni nanašajo, vendar to obdobje ne sme biti daljše od enega leta. Trošarina za električno energijo, dobavljeno iz omrežja, se obračuna na vsakokrat izdanem obračunu in sicer na celotno količino električne energije, ki je bila v obdobju, na katerega se obračun nanaša, dobavljena iz omrežja. v zakonu zapisano, da se trošarina pobira na dobavljeno energijo, ki se šteje, da je opravljena, ko poteče obdobje, na katerega se obračun nanaša. Vseeno bo pobrana manjša vsota, saj se bo približno 20 % energije porabilo direktno v stavbi;

- obračunska moč priključka, v kateri je zajeta omrežnina, se plačuje glede na moč in ostaja nespremenjena;
- tudi prispevek za SPT in OVE, ki se obračunava na moč priključka ostane nespremenjen.

V kolikor bo letno priključena maksimalna nazivna moč naprav za samooskrbo, torej 10 MVA, bo manjko omrežnine in drugih prispevkov na letnem nivoju v najslabšem primeru naslednji:

	Omrežnina na energijo	Dodatek za delovanje operaterja trga	Dodatek za energetska učinkovitost	Trošarina
Letno netiranje omrežnine	-405.258,00 €	-1.365,00 €	-7.140,00 €	-6.400,00 €

Neto merjenje energije na letni ravni z različnimi olajšavami uporablja večina držav članic EU (preglednici na koncu gradiva), kjer že izvajajo ta ukrep (Belgija, Ciper, Grčija, Italija, Latvija Nizozemska, Švedska), v Sloveniji pa sta razloga za letni obračun predvsem:

- različna intenzivnost pojave obnovljivih virov v koledarskem letu (npr. št. sončnih ur je bistveno večje poleti, vodnatost rek je boljša spomladi, veter tudi ne piha enakomerno skozi vse leto), kar pa se kompenzira na letni ravni;
- dolga vračilna doba investicije (od 13 do 19 let) zaradi nizke cene elektrike (energija z vsemi prispevki).

Z uredbo je predvidena tudi poenostavitev administrativnega postopka za lastnika naprave za samooskrbo, ki je fizična oseba in ne opravlja dejavnosti (gospodinjstvo). Ker je določeno, da se viškov proizvedene električne energije po opravljenem letnem obračunu ne sme prodajati, se ne bo izvajala gospodarska dejavnost, za katero je potrebna registracija pri AJPES-u in tudi ne bo potrebe po plačevanju pavšalnih zneskov za socialno in zdravstveno varstvo, saj bo lastnik naprave le proizvajal električno energijo za lastne potrebe. V kolikor pa bo vseeno proizvedeno več energije, jo bo brezplačno prevzel dobavitelj električne energije, s katerim ima lastnik naprave za samooskrbo sklenjeno pogodbo o samooskrbi. S tem pogojem se tudi stimulira lastnike naprav, da ne priklopijo naprav prevelikih moči, saj od tega ne bodo imeli nobene koristi.

Če bo naprava za samooskrbo pravilno dimenzionirana, lastnik naprave na letni ravni ne bo imel stroškov z električno energijo, saj jo bo v celoti sam proizvedel in tudi porabil. Ostanejo seveda stroški vezani na merilno mesto (obračunska moč in ostali prispevki na moč).

Eno od pomembnih določil je tudi, da lastnik naprave za samooskrbo za to napravo ne bo upravičen do vključitve v podporno shemo za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov in soproizvodnje z visokim izkoristkom na podlagi 372. člena Energetskega zakona (EZ-1). V primeru, da bo lastnik naprave za proizvodnjo električne energije, za katero prejema podporo na podlagi 372. člena EZ-1, želel s to isto napravo preiti v ukrep samooskrbe, bo moral odstopiti od pogodbe, s katero je upravičen do sredstev iz podporne sheme. Lahko pa ima posameznik ali gospodarska družba več naprav, s katerimi proizvaja električno energijo, vendar je za posamezno napravo upravičen ali do možnosti samooskrbe po tej uredbi, ob izpolnjevanju predpisanih določil za napravo za samooskrbo, ali do prejemanja podpore na podlagi 372. člena EZ-1.

Bistvena razlika od do sedaj postavljenih in priključenih OVE elektram je tudi ta, da je naprava za samooskrbo priključena na notranjo nizkonapetostno električno inštalacijo stavbe in da se energija delno ali v celoti porablja na kraju samem. Sama naprava bo torej priključena na notranjo inštalacijo stavbe kot npr. hladilnik, pečica, toplotna črpalka. To pomeni poenostavitev postopka samega priklopa, saj ne bo potrebno dograjevati dodatnega merilnega mesta. To dejstvo delno zniža stroške investicije. Prav tako se tudi

obstoječe merilno mesto, za katerega lastnik že ima prejeto soglasje s strani distribucijskega operaterja, ne bo spreminjalo glede priključne moči. Vseeno pa bo lastnik merilnega mesta potreboval od distribucijskega operaterja spremembo že obstoječega soglasja za priključitev, saj se bo spremenila vrsta odjemnega mesta: iz samo prevzemnega bo sedaj postalo oddajno/prevzemno. Edini fizični poseg v obstoječe merilno mesto bo zamenjava obstoječega merilnega števca v primeru, da ta ni dvosmerni števec, z možnostjo daljinskega odčitavanja. Pred priklopom same naprave bo lastnik naprave moral imeti sklenjeno z dobaviteljem t.i. pogodbo o samooskrbi.

V predlogu Uredbe je določenih še nekaj omejitev, ki bodo preprečevale prevelik razmah priklopov teh naprav in posledično morebitno slabšanje kakovosti električne energije oziroma zanesljivosti električnega omrežja. Predvidena je maksimalna letna kvota priklučenih naprav in sicer 10 MVA. Določena je tudi omejitev moči naprav glede na vrsto odjemalca in sicer 7 MVA za gospodinjstva in 3 MVA za male poslovne odjemalce do 1. oktobra v tekočem letu. Po tem roku se omejitev sprostijo, tako da se lahko popolni maksimalna letna dovoljena nazivna moč naprav, ki znaša 10 MVA. Tudi ta omejitev se lahko v prihodnje spremeni, trenutno pa je zapisana zato, da mali poslovni odjemalci ne bi prevladali nad gospodinjstvi odjemalci in da ne bi prišlo do izkoriščanja ukrepa s strani gospodarskih družb (npr. zakup celotne letne količine nazivne moči). V večini držav EU nimajo letne omejitve moči priklopljenih naprav, saj se električna energija proizvedena v teh malih napravah dejansko porabi lokalno.

Podatke o razvoju tega ukrepa bo zbiral in spremljal sistemski operater distribucijskega omrežja (SODO), ki ima pregled nad vsemi prispelimi vlogami za soglasje oziroma za spremembo soglasja za priključitev na distribucijsko omrežje in opravljenimi priklopi. SODO bo tako imel nadzor nad prejetimi vlogami, iz katerih bo med ostalimi, pridobil tudi podatke o nazivnih močeh naprav, ki se bodo priključevale. V kolikor se bo letna kvota zapolnila pred iztekom koledarskega leta, SODO ne bo več obravnaval prejetih vlog za soglasje za priključitev. Potencialni investitorji bodo lahko ponovno oddali vlogo za soglasje oziroma spremembo soglasja v naslednjem koledarskem letu. SODO bo o stanju vlog oziroma o moči že priključenih naprav poročal ministrstvu, pristojnemu za energijo, vsake tri mesece, konec leta pa bo tudi podal poročilo, iz katerega bo razvidno število in razlogi zavrnitve vlog za izdajo soglasja oziroma spremembe soglasja za priključitev, ugotovljeni vplivi na stabilnost distribucijskega omrežja in višino omrežnine za preteklo koledarsko leto.

Ker je spremljanje razvoja ukrepa pomembna naloga ministrstva, pristojnega za energijo, je SODO-u naloženo tudi zbiranje podatkov o datumu priklopa naprave, nazivni moči naprave, vrsti energenta, poštni številki lokacije naprave in vrsti odjemalca.

Te podatke bo ministrstvo, pristojno za energijo, posredovalo tudi operaterju trga (BORZEN), ki bo za potrebe obveznega poročanja držav članic EU glede izpolnjevanja ciljev deleža obnovljivih virov energije po Direktivi 2009/28/ES, vsako leto naredil izračun proizvedene količine električne energije priključenih naprav za preteklo koledarsko leto in te podatke do 1. aprila tekočega koledarskega leta posredoval ministrstvu, pristojnemu za energijo.

Ministrstvo, pristojno za energijo, na podlagi poročil SODO iz 7. člena in narejene analize razvoja ukrepa samooskrbe lahko sprejme potrebne spremembe glede na realno stanje. Vsekakor bo potrebno spremljati ceno investicije in število oziroma skupno nazivno moč priključenih naprav. V kolikor se bo izkazalo, da se je zaradi tehnološkega razvoja investicija bistveno pocenila, se lahko skrajša obračunsko obdobje (npr. polletno ali mesečno neto merjenje ter s tem manjši vpliv na višino obračunane omrežnine. Če pa se bo izkazalo, da je ukrep nezanimiv za investitorje, bo potrebno zagotoviti sredstva za enkratno subvencioniranje investicije (Podnebni sklad, ki ima sredstva za investicije v obnovljive vire energije). Prav tako bo potrebno spremljati ukrep v primeru, če bo z novim regulatornim obdobjem regulator trga spremenil metodologijo za obračunavanje omrežnine in bodo obstoječi lastniki naprav za samooskrbo postavljeni v neenakovreden položaj (npr. bistveno višja investicijska naložba pred leti).

Da bi lahko po določenem času naredili analizo ukrepa, kako je ukrep zaživel, bi poleg tehničnih podatkov o napravah potrebovali tudi fakture investicij, iz katerih bi bila razvidna tako oprema, ki je bila kupljena in (posledično) tudi vgrajena v napravo, kakor tudi strošek investicije na kW moči naprave. Nabor opreme, ki sestavlja naprave za samooskrbo, je bistvenega pomena zaradi izpolnjevanja varnostnih zahtev. Z naključnimi pregledi prejetih faktur bi tako lahko imeli boljši pregled nad vgrajenimi napravami in izpolnjevanjem varnostnih zahtev.

Tehnologije, ki izkoriščajo obnovljive vire energije (še posebej fotovoltaika) so se v zadnjih nekaj letih bistveno pocenile in se precej približale t.i. »grid parity«, kar pomeni, da je električna energija proizvedena iz teh naprav konkurenčna tržnim cenam električne energije in ni več potrebe po spodbujevalnih ukrepih. Ta nivo v Sloveniji še ni dosežen, saj je cena »elektrike« (energije z vsemi prispevki in davki) prenizka.

Evropska komisija v svojem delovnem dokumentu o samooskrbi z električno energijo iz obnovljivih virov navaja, da naj bi bila ob enaki investicijski ceni (2,2 € / W brez DDV), vračilna doba investicije med 7 in 9 leti. To pomeni, da naj bi država podpirala samooskrbo z različnimi mehanizmi (oprostitvev DDV za nakup naprave, enkratne investicijske podpore, podporne sheme, oprostitvev plačevanja prispevkov na energijo, itd.).

Za pravilno izvajanje ukrepa bo skrbel tudi nadzorni organ, pristojen za izvajanje določil EZ-1, in tudi regulator trga v povezavi z operaterjem trga, ki bosta z medsebojno izmenjavo podatkov lahko preverjala ali posamezna naprava ni vključena tako v podporno shemo po 372. členu EZ-1 in v ukrep samooskrbe.

Na podlagi tretjega odstavka 32. člena Energetskega zakona (EZ-1) bo minister, pristojen za energijo, sprejel tudi Pravilnik o tehničnih zahtevah naprav za samooskrbo z električno energijo iz obnovljivih virov energije, ki bo določal varnostne zahteve za naprave za samooskrbo.

Uredba bo začela veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Za popolno poenostavitev in pocenitev administrativnega postopka in zadovoljstvo državljanov, pa bi bilo potrebno uvesti t.i. »one-stop-shop«, ki bi državljanom poenostavil zapletene administrativne postopke. Trenutno smo postopek poenostavili tako, da:

1. se obstoječe merilno mesto ne spreminja,
2. ni potrebe po dodatnem merilnem števcu, saj gre za samooskrbo in ne za prejemanje subvencij, kjer sta potrebna dva merilna števca.
3. ker ni predvidene prodaje električne energije, je tudi potreba po registraciji pri Agenciji Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve nepotrebna.

Za poenostavitev pridobivanja projektne dokumentacije in samega postopka priklop, pa bo potrebno spremeniti še EZ-1, z Uredbo o energetske infrastrukture ali pa z Zakonom o graditvi objektov, ki je trenutno v prenavljanju, pa določiti da je namestitev naprave za samooskrbo investicijsko vzdrževalno delo, za katero ni potrebe po projektni dokumentaciji.

Ministrstvo, pristojno za energijo bo lastnikom naprav za samooskrbo nudilo potrebno pomoč pri reševanju morebitnih problemov ali vprašanj glede pravilne priključitve in izpolnjevanja zahtev uredbe, pripravljena bo spletna stran s pojasnili in podrobnejšim opisom administrativnega postopka, potrebnih varnostnih zahtev in ostalih vprašanj.

III. PODATKI IZ DRUGIH DRŽAV ČLANIC EU

1. Samooskrba (SO) - shema

DC	Obračunavanje energije porabljene za lastne potrebe oziroma viškov energije prodane dobavitelju	Prispevki za omrežje in stroški sistema
Avstrija	Individualna pogodba med lastnikom in dobaviteljem	>25 MWh/leto se plača 1.5 € cent/kWh za energijo porabljeno za lastne potrebe
Hrvaška	PV sistemi <300 kWp prejmejo 80% od FiT podpore	Jih ne plačujejo
Danska	FiT podpora(0.08 €/kWh)	< 50kW: brez davkov in brez prispevka za omrežje > 50kW: brez obveznosti plačevanja za OVE prispevek
Ciper	PV sistemi < 500kWp, 5 MW letna omejitev moči (v fazi revizije), brez podpor	Fiksni stroški za omrežje: VN: 1,31 € cent/kWh SN: 1,63 € cent/kWh NN: 2,01 € cent/kWh OVE prispevek: 0.5 € cent/kWh Obveznost javne službe: 0,134 €cent/kWh
Nemčija	Trenutno stanje (ki je v reviziji): Proizvodnja < 90%: prejmejo FiT ali FiP podporo Proizvodnja > 90% => več možnosti: a) povprečna tržna cena za sončno energijo (4-5 €/ct/kWh) b) prihodki od prodaje energije (tržna cena ali premium tarifa) plus dodatna spodbuda 1.2 €/ct/kWh (se zmanjšuje do 0.7 €/ct /kWh do konca 2015) PV sistemi > 100 kWp (od 2016): tržna cena elektrike	Pred 01/08/2014: izvzeto Po 01/08/2014: izvzeto če: < 10 kWp in < 10 MWh/leto Če >10 kWp ali > 10 MWh/leto: oproščeni OVE prispevka: 30% do konca 2015 35% do konca 2016 40% do konca 2017
Finska	Individualna pogodba med lastnikom in dobaviteljem	<100 kVA ali 800.000 kWh so izvzeti od plačevanja trošarine na elektriko, omrežnine in DDV - plačujejo fiksni prispevek za omrežje
France	V obravnavi	
Italija	<20 MW: Individualna pogodba med lastnikom in dobaviteljem	< 20kW: ne plačujejo stroškov omrežja in sistema 20-200kW: delno izvzeti od plačevanja >200kW: plačujejo samo za stroške sistema
Latvia	Predpis je v sprejemanju	
Malta	Individualna pogodba med lastnikom in dobaviteljem	Izvzeti plačevanja
Portugalska	Povprečna tržna cena minus 10%	Če maks moč priključenih SO sistemov: <1% skupne moči omrežja: izvzeto >1% do <3%: se plačuje 30% omrežnine >3%: se plačuje 50% omrežnine
Španija	do 100 kWp – zakonodaja v pripravi	
Slovaška	Gospodinjstva na NN omrežju in priključnimi varovalkami <16 A : brez podpore za oddano energijo	Zakonodaja v pripravi
Združeno kraljestvo (UK)	PV in vetrnice < 50 kWp: prejmejo podporo za proizvodnjo in oddajo 4.77p £/kWh za do 50% oddane energije v omrežje > 50 kWp in < 5 MWp : FiT podpora	Izvzeti plačevanja prispevkov

2. Shema neto merjenja:

DC	Zahteve za vstop v shemo	Obdobje netiranja/ odčitavanja	Obračunavanje energije (kompenzacija)	Omejitev moči
Belgija	OVE sistemi <10 kVA (5 kVA in Brussels) ~ +/-12 kWp	Letno	Kompenzacija za vse PV sisteme za vse kategorije lastnikov. Viški se ne plačujejo.	Ni letne omejitve
Ciper	Gospodinjstva in občinske stavbe, PV sistemi < 3 kW	Letno	Tržna cena Podpora 900 €/kW za ranljive porabnike	10 MW na leto
Danska	Nekomercialni OVE sistemi < 6 kW	Urno	Tržna cena Brez davkov in brez prispevka za omrežje	Ni letne omejitve
Grčija	PV sistemi < 20 kW	Letno	Tržna cena	Ni letne omejitve
Italija	Ove sistemi: < 200kW (po 31/12/2007) <500kW (po 1/01/2015)	Letno	"Net-billing" sistem: obračunavanje temelji na ceni energije v določenem času Plačuje se letni pavšal za omrežje (15€ za <3kW; 30€ za 3-20kW; 45€ za >20kW) Viški se prenašajo v naslednje obdobje.	Ni letne omejitve
Madžarska	Gospodinjstva in podjetja OVE sistemi < 50 kW oziroma omejitev na priključku <3 x 63A (43 kW)	V dogovoru z DO (mesečno, pol-letno ali letno)	Tržna cena, ki je brez vseh prispevkov. Tri možnosti: - Poraba>produkcije: plača se manko energije - poraba=produkciji: plača se fiksni znesek za omrežje in moč - poraba<produkcije: plača se fiksni znesek za omrežje in moč, višek energije je plačan.	Ni letne omejitve
Latvija	OVE sistemi za gospodinjstva <11 kW, na NN < 400 V in omejitvi toka < 16 A na priključku	Letno	Tržna cena	Ni letne omejitve
Nizozemska	Omejitev toka na priključku <3 x 80 A (< 55 kW)	Letno	Tržna cena Plačuje se samo davek na neto energijo in pavšal za uporabo omrežja	Ni letne omejitve
Poljska	OVE sistemi < 40 kW	Pol-letno	< 10 kW: prejmejo FiT za 15 let: - € 0.18 / kWh za naprave < 3 kW - € 0.11 / kWh za naprave <10 kW > 10 kW in < 40 kW: 100% povprečne tržne cene energije v predhodnem četrtletju	300 MW za naprave < 3kW; 500 MW za naprave <10 kW
Švedska	Ove sistemi moči do 69 kW (<100A)	Letno	Zmanjšanje prispevkov: 0,60 SEK (~6 cent) / kWh za OVE prispevek pod pogojem, da je vsaj enaka količina energije kupljena iz omrežja. To zmanjšanje prispevka je omejeno na 30 MWh/leto oddanih v omrežje.	Do 30 MWh ali 18.000 SEK / leto

